

Länssstyrelsen
Västerbotten

Beslut

1 (27)

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659-2025

Dossiernummer
2402158

Enligt sändlista

Delgivningskvitto

Beslut för naturreservatet Hålvattsmyrorna i Umeå kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länssstyrelsen i Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet Hålvattsmyrorna beslutar Länssstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet. Samtidigt upphävs föreskrifterna om rätten att färdas och vistas i, som om ordningen i övrigt inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken) i Länssstyrelsen Västerbottens förordnade (24FS 2006:156) om Hålvattsmyrornas naturreservat i Umeå kommun, diarienummer 511-14724-2004.

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länssstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 2.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken att Länsstyrelsens beslut (2006-11-13 och diarienummer 511-14724-2004) om bildande av naturreservatet Hålvattsmyrorna med tillhörande skötselplan (2006-11-13 och diarienummer 511-14724-2004) ska upphöra att gälla när detta beslut (2025-12-17 och diarienummer 6659–2025) vunnit laga kraft.

Fakta om naturreservatet

Namn	Hålvattsmyrorna
Dossiernummer	2402158
NVR-id	2012991
Natura 2000, områdeskod	SE0810447
Kommun	Umeå
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Hålvattsmyrorna ligger 6 km sydväst om Botsmark
Mittkoordinat	7129906.07, 750615.15 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergkullteräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Naturvårdsverket
Fastigheter	Björnkälen 2:3
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal	172,4 hektar
Areal skogsmark	122,4 hektar
Areal produktiv skog	95,7 hektar
Areal öppen våtmark	49 hektar
Areal övrig öppen mark	0,8 hektar

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Längd vattendrag	2038 meter
-------------------------	------------

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer i form av ett i huvudsak ostört myrområde med intilliggande till stora delar naturskogsartade lövrika barrblandskogar samt vattendrag. Områdets helhetsvärden med dess förhållandevis opåverkade karaktär, ekosystem samt den biologiska mångfald som är knuten till dessa naturmiljöer ska bevaras och vårdas.

De arter och naturtyper som angivits för Natura 2000-området Hålvattsmyrorna ska skyddas och återställas så att gott tillstånd kan bibehållas och uppnås.

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer även tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. För de delar av reservatet som är präglade av naturliga störningar som brand eller historisk markanvändning i form av hävd samt för de områden som är påverkade av skogsbruk, dikning, flottledsrensning eller främmande eller andra skadliga arter ska syftet även kunna nås genom att:

- genomföra naturvårdsbränning eller brandefterliknande åtgärder
- utöka livsmiljöer och öka mängden lämpligt substrat för skyddsvärda arter i skog
- skapa en mer varierad beståndsstruktur och främja lövandelen
- återställa struktur och hydrologi i vattendrag, våtmarker och skog

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

- genomföra åtgärder för att begränsa eller ta bort för området främmande arter eller andra skadliga arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Skälen för beslutet

Hålvattsmyrornas naturreservat har höga bevarandevärden kopplade till både naturmiljöerna och friluftslivet. Området har uppmärksammats som ett mycket värdefullt område av Umeå kommun. Myrkomplexet är klassat som våtmarker med mycket höga naturvärden i den nationella våtmarksinventeringen (VMI) och ingår i Myrskyddsplan för Sverige som en av länets mest skyddsvärda myrar. Hela reservatet ingår i Natura 2000-området Hålvattsmyrorna (SE0810447) som bland annat är utpekad för förekomsten av naturtyperna mindre vattendrag, aapamyrar, taiga och näringsrik granskog.

De höga naturvärdena är främst knutna till den värdefulla skogs- och myrmosaiken, de representativa myrtyperna med väl utbildade kärrtyper och hög andel rikkärr, angränsande naturskog och vattendrag samt den intressanta floran och faunan.

Myrkomplexet utgörs av öppna eller glest tallbevuxna soligena kärr av intermediär – rik typ med förekomst av väl utbildade strängflarkkärr. Spår av historisk markanvändning i form av bete och slåtter finns i området. Hydrologin är till stora delar förhållandevis ostörd men i de norra delarna finns påverkan av diken. Mindre vattendrag finns i området varav ett är påverkat av flottledsrensning.

Skogen som angränsar till myrkomplexet utgörs till stor del av naturskogsartad lövrik barrblandskog samt mindre delar med näringsrik granskog. Delar är brandpåverkade med förekomst av bränd ved och med ett större inslag av grova lövträd. Skogarna i reservatet har generellt en låg påverkansgrad men i området finns genomgående spår av plockhuggning.

Reservatet erbjuder höga upplevelsevärden och möjlighet att uppleva och nyttja orörd natur genom bärplockning, fågelskådning och annat.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

I området finns viktiga livsmiljöer för många skyddsvärda arter knutna till naturskog och våtmarker. Sådana områden blir alltmer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga naturlandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden.

Då området till stora delar är präglad av naturliga störningar (brand), historisk markanvändning (hävd) samt är påverkat av skogsbruk, dikning och flottledsrensning kan ett bevarande och en utveckling av områdets naturvärden gynnas av en naturvårdande skötsel som reservatsbeslutet möjliggör. Att området även ska kunna vara en tillgång för friluftslivet främjas av att skötselåtgärder också kan genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

De höga naturvärden som dokumenterats i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd. Genom reservatsbeslutet undanröjs hot från exploatering och andra åtgärder och därmed kan förutsättningarna för att bevara och utveckla naturreservatets naturmiljöer med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras. Genom beslutet bevaras också möjligheten att uppleva ett förhållandevis opåverkat naturlandskap.

Skäl för att upphäva gällande beslut

I Hålvattsmyrorna finns naturmiljöer och arter som är beroende av skötselåtgärder för att naturvärdena ska kunna bevaras, utvecklas och återskapas. Länsstyrelsen bedömer att det krävs åtgärder för att återställa dikespåverkade delar av reservatet samt för att bevara och främja utvecklingen av lövvärden, brandpräglade skogar och hävdade marker. Beslutets 2006-11-13 syfte, förvaltningsinriktning och föreskrifter medger inte dessa typer av skötselåtgärder. Vidare bedöms föreskrifterna för vissa verksamheter behöva förstärkas för att uppnå syftet medan andra föreskrifter bedöms kunna upphävas då de inte bidrar till att uppnå syftet.

Genom att ersätta beslutet (2006) med detta beslut 2025-12-17 där syftets förvaltningsinriktning och föreskrifter ger större möjligheter till naturvårdande skötsel av skogar och våtmarker och i övrigt anpassas till reservatets huvudsyfte så får området därmed ett mer ändamålsenligt skydd. Beslutet (2025) ökar också möjligheterna att uppnå bevarandemålen för Natura 2000-området.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. uppföra stängsel, staket eller hägnad,
3. anlägga väg, parkeringsplats, led, spång eller bro,
4. anlägga ledning eller rör,
5. bedriva täkt, gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dämma, rensa, utfylla, muddra, reglera eller bedriva annan verksamhet som skadar eller förändrar mark och block eller förändrar bottentopografi, vattenflöden eller dräneringsförhållanden,
6. tippa, dumpa eller anordna upplag,
7. avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
8. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
9. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, växtnäringsämnen, jordförbättringsmedel eller kalk,
10. framföra motordrivet fordon i terräng, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is.

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka).

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. anläggande och underhåll av parkeringsplats, vindskydd, torrdass, eldstad, led eller spång,
4. naturvårdsbränning och därtill hörande selektiva huggningar och anläggande av brandgator,
5. skötselåtgärder i skog genom att röja eller fälla buskar och träd; ringbarka eller på annat sätt skada träd; tillföra död ved eller andra växtdelar; dämna och lägga igen diken; stängsla samt genomföra markstörning och liknande åtgärder,
6. skötselåtgärder i våtmarker genom röjning av buskar och träd; dämning och igenläggning av diken; slåtter, bete eller annan markstörning och liknande åtgärder,
7. fysisk och hydrologisk återställning i sjöar och vattendrag genom att ta bort vandringshinder, återföra upprepade block och sten, öppna avstängda sidofårar, etablera lekområden för fisk, återställa igenslammade bottenar, tillföra död ved och liknande åtgärder,
8. inplantering eller utsättning av inhemska växter, djur eller andra organismer för att gynna skyddsvärda arter eller naturmiljöer,
9. borttagande av för området främmande arter,
10. undersökning och dokumentation av djur, växter och andra organismer samt mark- och vattenförhållanden.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, såväl stående som liggande. Undantag gäller för att ta torra, döda, kläna kvistar för att använda till lägereld,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. insamla eller gräva upp växter, inklusive mossor och alger, samt lavar och svampar. Undantag gäller för att plocka bär, matsvamp och icke fridlysta blommor,
6. insamla ryggradslösa djur.

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

7. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka).

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna utgör inte hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut (2025). Undantag gäller också för de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna och för transporter i annat tjänstesyfte,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) samt framförande av motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

- c) normalt underhåll av väg och vägområde. Träd som fallit eller hotar att falla över väg får fällas men ska lämnas i naturreservatet,
- d) drift, underhåll, reparation, ombyggnation och avveckling av ledning och ledningsgata inom ramen för gällande koncession, ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt, inklusive nödvändiga röjningar och borttagande av riskträd i ledningsgata och sidoområde samt de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna,
- e) uppförande och underhåll av jaktorn,
- f) kvistning eller röjning av sly för anläggande och upprätthållande av sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
- g) uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- h) insamling av enstaka exemplar av arter för exempelvis artbestämning och dokumentation. För att genomföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär någon form av markering, fällfångst eller andra åtgärder som kan innebära påverkan på naturmiljön krävs Länsstyrelsens tillstånd.

För samtliga undantag från föreskrifter gäller att risken för skada på mark, vegetation, bottnar och vatten ska minimeras.

Ärendets beredning

Hålvattsmyrornas höga naturvärden blev kända i samband med att den rikstäckande våtmarksinventeringen genomfördes i länet under 1980–1990-talet. Området uppmärksammades även som ett mycket värdefullt område vid Umeå kommuns översiktliga naturinventering 1991 och ingår som en av länets mest skyddsvärda myrar i Myrskyddsplanen för Sverige från 1994. Vid naturvärdesinventeringar genomförda av den tidigare markägaren Holmen Skog klassades 48 ha skog som nyckelbiotoper eller skogar med vissa naturvärden. Länsstyrelsen har besökt området och inventerat det vid ett flertal tillfällen.

Våren 2000 tillstyrkte Naturvårdsverket att Länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörd markägare i syfte att bilda

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

naturreservat. Efter förhandlingar med den tidigare markägaren Holmen Skog har marken förvärvats av staten.

Området ingår sedan år 2000 i den Europeiska unionens nätverk av skyddade områden, Natura 2000.

Det ursprungliga reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Samtliga instanser utom en tillstyrkte då förslaget. Länsstyrelsen fattade den 13 november 2006 beslut om bildande av naturreservatet Hålvattsmyrorna (diarienummer 511-14724-2004).

Länsstyrelsen har i samband med skötsel och förvaltning av naturreservatet konstaterat att syftet och föreskrifterna från 2006 behöver kompletteras för att bl.a. svara upp mot den skötsel som behöver genomföras för att uppnå syftet med naturreservatet. I samband med detta kompletteras även skötselplanen.

Naturreservatet ligger inom Rans samebys vinter- och vårvinterbetesmarker. Samebyn har beretts möjlighet att yttra sig.

Yttranden från remissinstanser och länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd. Följande remissinstanser har yttrat sig:

Umeå kommun har inget att erinra mot förslaget och framför att de är positiva till att reservatets föreskrifter och skötselplan ses över för att upprätthålla naturvärden inom reservatet.

Sveriges geologiska undersökningar (SGU) avstår från att yttra sig i ärendet.

Sametinget (Sámediggi) har inget att erinra mot förslaget. Vidare belyser de vikten av att reservatsbeslutet inte ska hindra samisk markanvändning i området. Sametinget poängterar att samråd ska genomföras med samebyn inför skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötseln.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Länsstyrelsens kommentar: Renskötsel i enlighet med rennäringslagen är undantaget från föreskrifterna (undantag b). Länsstyrelsen bedömer att beslutet om naturreservat inte begränsar övrig samisk traditionell markanvändning. Länsstyrelsen samråder alltid med berörda samebyar inför åtgärder som kan komma att påverka renskötseln.

Holmen Skog AB framför att ifall inte informationsskylt för reservatet är uppsatt och parkering ordnad så förutsätter Holmen Skog AB att skylt samt parkering för reservatsbesökare placeras och utformas så att passerande transporter för skogsbruket inte hindras. Vidare skriver Holmen att de önskar att Länsstyrelsen prioriterar upphuggning/underhåll och skötsel av reservatsgränser för att undvika behovet av akuta och kostsamma uttryckningar för att utvisa reservatsgräns vid skogsbrukande.

Länsstyrelsens kommentar: Anordningar för friluftslivet sätts upp i anslutning till reservatet utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar. Vid uppsättning av skyltar samt vid anläggande av parkering kommer placering och utformning anpassas för att säkerställa att transporter för skogsbruket inte hindras. Tillsynen av naturreservatet utförs i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer och svensk standard vilket innebär att reservatet ska hållas väl utmärkt och gränserna ses över vart 10:e år samt målas om vid behov.

Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB) anser att förslaget inte tillgodoser riksintresseanspråket kopplat till det angränsande transmissionsnätet och menar att det kan påtagligt försvåra tillkomsten och utnyttjandet av intilliggande luftledning. De anser att punkterna 4–7 i reservatets B-föreskrifter samt tillhörande skötselåtgärder i skötselplanen behöver ses över och utformas på ett sådant sätt så att föreskrifterna inte påtagligt försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av befintlig luftledning. Vidare anser de att utformningen av punkterna i reservatsföreskrifterna och skötselplanen ska ske i samråd med Svenska kraftnät.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Svenska kraftnät (SVK) anser det vara angeläget att den befintliga 400 kV-ledningen väster om reservatet även i framtiden kan förvaltas, repareras och underhållas, inklusive ombyggnation enligt de krav och riktlinjer som gäller för elnätverksamhet. SVK önskar att det ska framgå av föreskrifterna och skötselplanen att de inte ska behöva tåla åtgärder under punkt B som kan äventyra deras anläggnings driftsäkerhet eller elsäkerhet. Dessutom önskar de att åtgärder under punkt B inte får genomföras i närheten av SVK:s kraftledning utan att samråd har skett med dem. SVK önskar också att detta framgår av såväl föreskrifter som skötselplanen.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen bedömer att riksintresset transmissionsnätet behöver tillgodoses trots att det geografiskt inte berörs av reservatsbildningen. Beslut (se *Förenlighet med riksintressen* (3 och 4 kap. miljöbalken) och *kommunala planer*) och skötselplan (se *Skötselområden*) har förtydligats med tillägg att elsäkerhetsföreskrifterna och riksintresset måste beaktas. För underhåll av befintlig ledning, se undantag d. Länsstyrelsen har varit i kontakt med Svenska kraftnät och enats om de undantag och den hänsyn i övrigt som görs i beslutet för transmissionsnätet.

Sámiid Riikkasearvi (Svenska Samernas Riksförbund/SSR) belyser vikten av att bildandet av naturreservatet inte får orsaka olägenhet för renskötseln samt att Länsstyrelsen beaktar eventuella synpunkter berörda samebyar framför. SSR är av uppfattningen att naturreservat bidrar till att bevara naturmiljön och skyddar marker mot skogsbruk och annan exploatering, vilket gynnar betesområden för renen och renskötseln.

Länsstyrelsens kommentar: Inför skötselåtgärder med påverkan på renskötseln ingår alltid samråd med samebyn vid planering av genomförandet. Både Länsstyrelsen och berörda samebyar kan ta initiativ till samråd om skötsel av naturreservatet.

Västerbottens ornitologiska förening (VOF) ställer sig positiva till inrättandet av naturreservatet. De påpekar vikten av att naturvårdsbränning eller brandefterliknande åtgärder bör göras

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

med försiktighet, av kunniga och professionella personer med goda kunskaper om det aktuella området. Ingen bränning bör ske under häckningstid. De framför också vikten av att vid eventuella leddragningar undvika dragningar som kan äventyra eller störa häckningar, särskilt för rovfåglar men även andra störningskänsliga arter. De påpekar också att naturreservat i första hand bör vara till för att skydda naturen och sekundärt för att understödja friluftslivet.

Länsstyrelsens kommentar: Inför en faktisk naturvårdsbränning sker alltid en noggrann fältplanering av de områden som ska brännas. Innan en bränning sker flera detaljerade genomgångar av de berörda bestånden, ofta under flera säsonger i följd. Vid dessa besök noteras och registreras förekomster av olika skyddsvärda arter som kan behöva tas hänsyn till vid en bränning. Vid behov sker även samråd med lokala ornitologer eller annan expertis för att till exempel inhämta ytterligare kunskap. Om det påträffas särskilt skyddsvärda arter (av fåglar eller andra organismgrupper) vars förekomst kan komma att äventyras av en bränning kommer den planerade bränningen i normalfallet att omplaneras så att bränning antingen sker vid annan tidpunkt eller att gränserna för bränningsområdet ändras så att arten i fråga inte påverkas eller att påverkansgraden minimeras. En slutlig avvägning av eventuell nytta och skada för olika berörda arter och naturtyper behöver dock alltid göras från fall till fall.

I syftet med naturreservatet preciseras att det är inom ramen för bevarandet av naturmiljöer som naturreservatet ska tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Översiktlig beskrivning av reservatet

Hålvattsmyrornas naturreservat ligger ca 6 km sydväst om Botsmark. Naturreservatet utgörs av ett sammanhängande skogs- och myrlandskap med låg grad av mänsklig påverkan. Området hyser flera sällsynta och rödlistade arter som är beroende av naturskogar och våtmarker. Myrkomplexet utgörs av öppna eller glest tallbevuxna soligena kärr av intermediär – rik typ med förekomst av välutbildade

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

strängflarkkärr samt spår av historisk markanvändning i form av hävd. Skogen som angränsar till myrkomplexet utgörs av naturskogsartad lövrik barrblandskog varav delar är brandpräglad samt mindre delar med näringsrik granskog. Delar av reservatet är påverkat av skogsbruk och dikning.

Reservatets höga naturvärden är knutna till den värdefulla skogs- och myrmosaiken, de representativa myrtyperna med väl utbildade kärrtyper med hög andel rikkärr, angränsande naturskog och vattendrag samt den intressanta floran och faunan. Hålvattsmyrorna kan besökas för till exempel vandring, fågelskådning, svamp- och bärplockning och området är lättillgängligt då skogsbilvägar gränsar till reservatet från alla väderstreck.

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Motiv till skyddets utformning

Hålvattsmyrorna är ett mycket värdefullt naturområde som hyser en mångfald av arter knutna till naturskogar och våtmarker. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. Området har också höga värden för friluftslivet. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk och annan exploatering, verksamhet eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas, som försvårar för allmänhetens tillträde till området eller som kan påverka områdets relativt opåverkade karaktär på ett sådant sätt som strider mot syftet med reservatet.

Hålvattsmyrorna är också präglad av naturliga störningar som brand och området är till vissa delar även präglad av historisk markanvändning i form av hävd. Detta har idag upphört eller är till stora delar satt ur spel. Området är också påverkat av äldre tiders skogsbruk, dikningar och flottledsrensningar. På grund av detta så har ekosystemens funktion påverkats negativt och viktiga ekologiska strukturer vidmakthålls eller skapas inte i delar av reservatet. Ett bevarande och en utveckling av de värden reservatet är satt att bevara förutsätter därför att skötselåtgärder kan genomföras för att gynna dessa bevarandevärden på kort och lång sikt. Att området även ska kunna vara en tillgång för friluftslivet förutsätter också att skötselåtgärder kan

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och för att förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Det krävs ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevara och utveckla naturreservatets värdefulla natur- och friluftsmiljöer. Naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för områden som har ett sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har därför bedömt att Hålvattsmyrorna i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken) bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Motiv till att upphäva gällande beslut

Länsstyrelsen bedömer att synnerliga skäl föreligger och att det finns stöd för att upphäva reservatsbeslutet 2006-11-13 med tillhörande skötselplan som fattades enligt 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) och i stället ersätta det med detta beslut 2025-12-17.

I Hålvattsmyrorna finns naturmiljöer och arter som är beroende av skötselåtgärder för att naturvärdena ska kunna bevaras, utvecklas och återskapas. Länsstyrelsen bedömer att det krävs åtgärder för att återställa dikespåverkade och flottledsrensade delar av reservatet, bevara och främja utvecklingen av lövvärden, brandpräglade skogar och hävdade marker samt för att bekämpa främmande arter. Beslutets (2006) syfte, förvaltningsinriktning och föreskrifter medger inte dessa typer av skötselåtgärder vilket utgör det främsta motivet för att upphäva beslutet och ersätta det med detta beslut (2025).

Det nya beslutet (2025) innebär också bättre förutsättningar för säker jakt, minskade hinder för viktig infrastruktur och näringsverksamhet och bättre förutsättningar för allmänhetens friluftsliv genom lättnade i enskilda föreskrifter som inte motverkar syftet med skyddet och sammantaget för att reservatets föreskrifter inte går längre än vad som krävs för att uppnå dess syfte.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Möjliggörande av skötselåtgärder

I Hålvattsmyrornas naturreservat finns diken som påverkar en del av områdets myrar och även skogar på ett negativt sätt. Även vattendrag i området är påverkade genom flottledsrensning. För att uppnå ett mer ändamålsenligt skydd för dessa naturmiljöer kan diken behöva läggas igen och vattendrag restaureras. Delar av reservatets skogar är brandpräglade och hyser naturvärden som är kopplade till brandhistorik. Gamla brandpräglade skogar blir alltmer sällsynta i landskapet, en följd av storskaligt skogsbruk och en effektiv brandbekämpning. För att kunna bibehålla och öka dessa värden behöver naturvårdsbränning och andra brandefterliknande åtgärder genomföras. Där området präglats av hävd kan särskilda insatser behövas för att bevara dessa naturmiljöer och arter knutna till dem. Även för området främmande arter, vilka kan förväntas öka i takt med klimatförändringarna, kan behöva bekämpas inom reservatet.

Av ovan nämnda skäl har Länsstyrelsen i detta beslut (2025) kompletterat B-föreskrifterna om förpliktelse att tåla intrång, enligt 7 kap. 6 § miljöbalken, för att möjliggöra denna naturvårdande skötsel samt för att bekämpa främmande arter.

Lättnader från föreskrifter

Det nya beslutet (2025) innebär också lättnader från vissa föreskrifter som inte bedöms behövas för att uppnå syftet med reservatet.

Vidare införs nya generella undantag som ska underlätta för det allmänna friluftslivet i reservatet. Begränsningar för allmänhetens friluftsliv som inte kan motiveras utifrån syftet med reservatet har tagits bort. Möjligheten att ta torra, döda, klena kvistar för att använda till lägereld samt att insamla enstaka exemplar av arter för exempelvis artbestämning och dokumentation bedöms inte motverka syftet med reservatet och har därför lagts till. Att sätta upp skylt eller därmed jämförbar anordning för reklam eller liknande, annat än tillfälligt, var tidigare förbjudet men är nu belagt med tillståndsplikt.

För möjligheten att utöva säker jakt är sikt- och skjutgator viktiga och de behöver oftast underhållsröjas för att behålla sin funktion. Där sikt- och skjutgator redan är etablerade bedöms ett upprätthållande att dessa genom röjning eller kvistning av sly inte skada naturmiljön annat än marginellt och påverkar därför inte det huvudsakliga syftet med

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

reservatet. Även jaktorn har betydelse för säker jakt. Ett jaktorn tar upp en begränsad yta och de skador som detta åstadkommer är försumbar varför det inte heller bedöms skada syftet med reservatet.

För att inte hindra viktig infrastruktur av samhällsviktigt intresse ges möjlighet till åtgärder för underhåll m.m. av befintliga ledningar. I anslutning till dessa anläggningar är naturvärdena i huvudsak låga varför påverkan på reservatets syfte blir marginell. Möjlighet ges även till normalt underhåll av väg eller vägområde samt fällning av enstaka träd som riskerar att orsaka skada i anslutning till väg eller vägområde.

De flesta åtgärder som omfattas av renskötselrätten bedöms vara förenliga med reservatets syfte. Ett undantag som förtydligar renskötselrätten i enlighet med rennäringslagen har därför lagts till. För uppförande av anläggningar krävs samråd enligt 12 kap. 6 § MB vilket ger möjlighet att styra utformning och placering så att påverkan på reservatet och dess syfte blir försumbar.

Förstärkt skydd

Beslutet (2025) får också förstärkt skydd genom tillägg till A-föreskrifterna enligt 7 kap. 5 § miljöbalken. Tillägget gäller förbud mot att uppföra stängsel, staket eller hägnad och har upprättats i syfte att skydda naturmiljön.

Sammanfattande bedömning

Beslutet 2006-11-13 ersätts av detta beslut 2025-12-17 som ger ett mer ändamålsenligt skydd för de värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för skyddsvärda arter som ska bevaras och vårdas i naturreservatet samt för de mer påverkade delar som behöver återställas för att reservatets värden ska bevaras och utvecklas. Genom tillägg till syftets förvaltningsinriktning och B-föreskrifterna för att möjliggöra nödvändig naturvårdande skötsel uppnås detta. B-föreskrifterna möjliggör också skötselåtgärder nödvändiga för att underlätta för allmänhetens friluftsliv vilket går i linje med syftet med områdesskyddet. Det nya beslutet (2025) innebär också bättre förutsättningar för säker jakt, minskade hinder för viktig infrastruktur och näringsverksamhet och bättre förutsättningar för allmänhetens friluftsliv genom lättnader i enskilda föreskrifter som inte motverkar

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

syftet med skyddet och därför sammantaget gör att reservatets föreskrifter inte går längre än vad som krävs för att uppnå dess syfte.

Vidare innebär det nya beslutet (2025) förstärkt skydd av naturmiljön genom ett tillägg i A-föreskrifterna gällande förbud mot att uppföra stängsel, staket eller hägnad. Föreskriften har upprättats i syfte att skydda naturmiljön.

Formuleringar i syfte, skäl och vissa föreskrifter samt de beskrivande texterna i beslutet har också justerats och preciserats, dock utan att väsentligt ändra innebörden i dessa.

Länsstyrelsen bedömer sammantaget av dessa anledningar att synnerliga skäl föreligger och att det finns stöd för att upphäva det gällande reservatsbeslutet 2006-11-13 med tillhörande skötselplan som fattades enligt 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808).

Enligt 7 kap. 7§ fjärde stycket MB får beslut om upphävande av gällande beslut meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område. Länsstyrelsen gör bedömningen att detta beslut (2025) inte innebär något väsentligt intrång i områdets naturvärden och finner därav att det inte finns skäl att ställa krav på compensation.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Skyddet av Hålvattsmyrorna har hög prioritet inom Länsstyrelsens uppdrag att skydda värdefull natur och bevarandet av naturreservatet Hålvattsmyrorna ligger i linje med nationella och regionala strategier och planer för skydd och skötsel av värdefull natur:

- Området har en stor mängd nyckelelement och naturvårdsarter och förhållandevis liten påverkan av modernt skogsbruk. De höga naturvärdena på beståndsnivå gör området högt prioriterat för skydd¹.

¹ Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 7168.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

- Området ligger inom värdetrakter för våtmarker, inlandets vattenytor samt barrskog² och därmed blir förutsättningarna bättre för att långsiktigt bevara och utveckla områdets utpekade värden och för att bevara, stärka och utveckla en grön infrastruktur på landskapsnivå³. En grön infrastruktur är ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer, strukturer och naturområden för bevarande av biologisk mångfald i hela landskapet.
- Inom Hålvattsmyrorna förekommer naturliga successioner efter brand och reservatet ligger inom ett utpekat spridningsområde mellan 2 trakter prioriterade för naturvårdsbränning⁴.
- Högproduktiv granskog som finns inom reservatet är en prioriterad skogstyp för skydd. Prioriterade skogstyper är de skogstyper som Sverige har ett internationellt ansvar att bevara samt de skogstyper som bedöms vara underrepresenterade i formellt skyddade områden⁵.
- Hålvattsmyrorna är en av länets 31 värdefulla myrar som ingår i Myrskyddsplanen för Sverige som prioriterats för skyddsåtgärder⁶. I länets våtmarksinventering har Hålvattsmyrorna fått högsta naturvärdesklass (klass 1 AC 21K5C03)⁷.

² Länsstyrelsen i Västerbottens län och Skogsvårdsstyrelsen Västerbotten. 2005. *Strategi för formellt skydd av skog i Västerbottens län. Inkl. Tillägg 2019-12-19 (dnr 511-2259-2018)*.

³ Länsstyrelsen Västerbotten. 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västerbottens län*.

⁴ Länsstyrelsen Västerbotten. 2012. *Strategi för skötsel av brandpräglad skog i skyddade områden i Västerbottens län*. Meddelande 16:2012.

⁵ Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 7168.

⁶ Naturvårdsverket. 2007. *Myrskyddsplan för Sverige. Delrapport – objekt i Norrland*. Rapport 5669, samt revideringar 2016.

⁷ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2008. *Strategi för skydd och restaurering av våtmarker i Västerbottens län*.

⁷ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 1993. *Våtmarker i Västerbottens län*. Meddelande 1:1993.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Formellt skydd av värdefull natur, varav naturreservat utgör en stor del, är ett av de viktigaste verktygen för att nå målen om biologisk mångfald.

Reservatsbeslutet omfattar 122,4 hektar skog (varav 95,7 hektar är produktiv skog), 49 hektar våtmarker, 0,8 hektar övrig öppen mark samt en sträcka på 2038 meter vattendrag med de typiska arter, strukturer och processer som hör till de olika naturtyperna. Skyddet stärker därmed möjligheterna att nå miljömålen *Myllrande våtmarker*, *Levande skogar*, *Levande sjöar och vattendrag* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Reservatet bidrar även till uppfyllandet av flera av Sveriges nationella friluftsmål, däribland målen om *Tillgång till natur för friluftsliv* och *Skyddade områden som resurs för friluftslivet*, genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras och tillgängliggörs.

Vattenmiljöerna inom naturreservatet Hålvattsmyrorna ingår som biflöde till Sävarån, sedan 2002 i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. För Natura 2000-områden finns krav på reglering av nödvändiga bevarandeåtgärder i EU-direktiv (art- och habitatdirektivet 92/43/EEG)⁸ och i svensk lagstiftning (miljöbalken, områdesskyddsförordningen). Länsstyrelsen bedömer att reservatsbildning av hela Natura 2000-området, tillsammans med andra skyddsinsatser, är en lämplig bevarandeåtgärd för att dess värden ska bestå eller utvecklas. Därigenom ökar möjligheten för Natura 2000-området att bidra till så kallad gynnsam bevarandestatus, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter kan bevaras.

Vattenmiljöerna inom naturreservatet utgörs av två vattendrag, Hålvattsbäcken och Lillbäcken. Hålvattsbäcken (ID SE712917-171241 i VattenInformationsSystem Sverige, VISS) avvattnar Furunässjön och rinner österut genom de mellersta delarna av reservatet. Hålvattsbäcken har idag måttlig ekologisk status i enlighet med EU:s

⁸ EU:s Art- och habitatdirektiv, Direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

vattendirektiv (2000/60/EG)⁹. Vattendraget har tidigare använts som flottled vilket medfört påverkan på vattendragsfårans form, bottensubstrat, kanter samt strukturer. Lillbäcken berör sydöstra delen av reservatet.

Effekter på ekosystemtjänster

Länsstyrelsen har gjort en bedömning av vilka effekter naturreservatsbildningen har på olika ekosystemtjänster från naturreservatet. I bedömningen ingår de ekosystemtjänster som påverkas i måttlig till hög grad, både positivt och negativt.

Beslutet har störst positiv effekt på de stödjande ekosystemtjänsterna som är kopplade till artbevarande och biologisk mångfald, men även många andra ekosystemtjänster påverkas positivt. Länsstyrelsen bedömer att bland annat följande ekosystemtjänster påverkas positivt av beslutet:

- **Försörjande ekosystemtjänster** som produktion av livsmedel från vilda djur och växter.
- **Reglerande ekosystemtjänster** som flödesreglering, biologisk kontroll av skadegörare och global klimatreglering (kolbindning) utförd av växter.
- **Kulturella ekosystemtjänster** som tillhandahållande av attraktiva miljöer för friluftsliv, tillhandahållande av områden för forskning samt bevarande av naturen för framtida generationer.
- **Stödjande ekosystemtjänster** som ekologiska samspel, bevarande av biologisk mångfald inklusive genpool, habitat och hotade arter, samt tillhandahållande av livsmiljöer för arter, till exempel barnkammare och boplatser för djur och fåglar.

Beslutet har störst negativ effekt på försörjande ekosystemtjänster kopplade till skogsbruk som produktion av träråvaror, bioenergi och biobaserade kemikalieråvaror. En nationell politisk avvägning har gjorts mellan produktion av virkesråvara och bevarande av skogar med höga

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

naturvärden vid formuleringen av tidigare etappmål för miljömålet *Levande skogar*.

Förenlighet med riksintressen (3 och 4 kap. miljöbalken) och kommunala planer

Huvuddelen av Hålvattsmyrornas naturreservatet ligger inom ett område som är av riksintresse för naturvärden¹⁰ enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Reservatet berör även områden som är av riksintresse för rennäringen, ett kärnområde och en renflyttningsled (3 kap. 5 § miljöbalken) samt käll- och biflöden till Sävarån som omfattas av riksintresse för skyddade vattendrag (4 kap. 6 § miljöbalken).

Utanför reservatets västra gräns finns en luftledning som är av riksintresse för totalförsvarets civila anläggningar (3 kap. 9 § miljöbalken¹¹). Ett påverkansområde kopplat till riksintresset löper i en bredd av 160 meter på vardera sida av ledningsgatan. Ett väl fungerande elnät är viktigt. Beslutet möjliggör därför drift, underhåll m.m. av ledning samt ledningsgata med sidoområde. Vid eventuella skötselåtgärder i närområdet ska gällande elsäkerhetsföreskrifter beaktas. Skötselåtgärder som försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresset transmissionsnätet ska undvikas.

Områden som är av riksintresse ska, enligt miljöbalken, skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada deras värden eller möjligheterna att använda dem för avsett ändamål. Länsstyrelsen bedömer inte att reservatet påverkar riksintressena negativt eller att några av riksintressena är motstående inom reservatets avgränsning.

Umeå kommun har uppmärksammat Hålvattsmyrorna som ett mycket värdefullt område och har gjort bedömningen att någon konflikt med förväntad eller planerad markanvändning inte bedöms vara aktuell.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen därför att detta beslut 2025-12-17 om bildande av naturreservatet Hålvattsmyrorna är förenligt med en

¹⁰ Länsstyrelsen i Västerbottens län. *Riksintressen för naturvård Västerbottens län*. Meddelande 4:2001.

¹¹ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSP). *Beslut om områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar* (TfC 0004–0024). Beslutat 2024-10-25, ärendenummer MSB 2024-13852.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunala planer.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid skydd av områden ska det enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras en intresseavvägning där hänsyn ska tas till enskilda intressen. Utgångspunkten vid avvägning mellan enskilda och allmänna intressen är att ingrepp som motiveras av hänsyn till naturvårds- och miljöintressen betraktas som angelägna allmänna intressen.

Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området. I avsnittet Motiv till skyddets utformning ges en fördjupad motivering till detta.

Sammantaget finner Länsstyrelsen därför att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Före anordnande av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan om samråd.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också andra lagar, förordningar och föreskrifter till skydd för naturmiljön, till exempel:

- Verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden (Natura 2000) kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a–29 b §§ miljöbalken. Det gäller även åtgärder utanför området om det kan påverka miljön inne i Natura 2000-området,
- Fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter, exempelvis flodpärlmussla, är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- I enlighet med 2 kap. 16 § förordningen (1994:1716) ska tillstånd för utsättning av fisk sökas hos Länsstyrelsen. Tillstånd får inte ges för sådana fiskarter eller fiskstammar som är olämpliga med hänsyn till vattenområdets särart. Tillstånd får inte heller ges om det finns risk för spridning av smittsamma sjukdomar,
- Av 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter framgår att hundar under tiden 1 mars – 20 augusti ska hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt,

Detta beslut (2025) kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3. Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. I annat fall går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Klara Linder, naturvårdshandläggare, som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

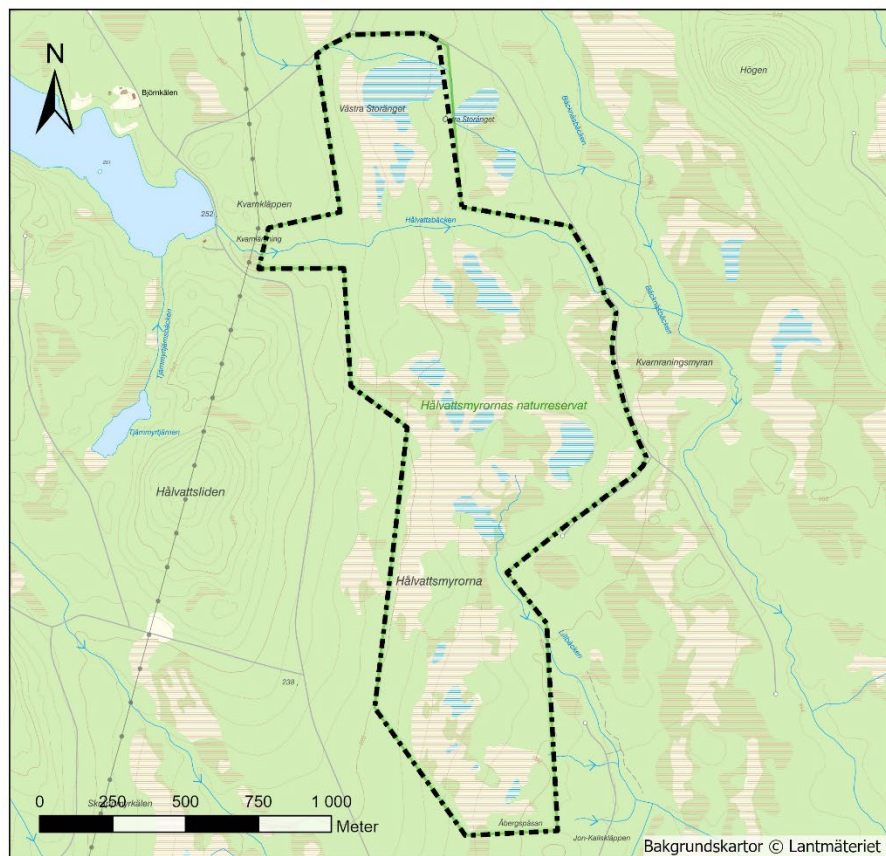
Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
<https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd>.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan inklusive bilagor
3. Överklagandehänvisning regeringen

Bilaga 1

Naturresevat Hålvattsmyrorna

Umeå kommun
Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
med dnr 512-6659-2025.

Reservatsgräns

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslutskarta för Hålvattsmyrornas naturreservat i Umeå kommun.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut

1 (20)

Datum

2025-12-17

Diarienummer

6659-2025

Skötselplan för Hålvattsmyrornas naturreservat i Umeå kommun

Foto: Johan Falck, Länsstyrelsen

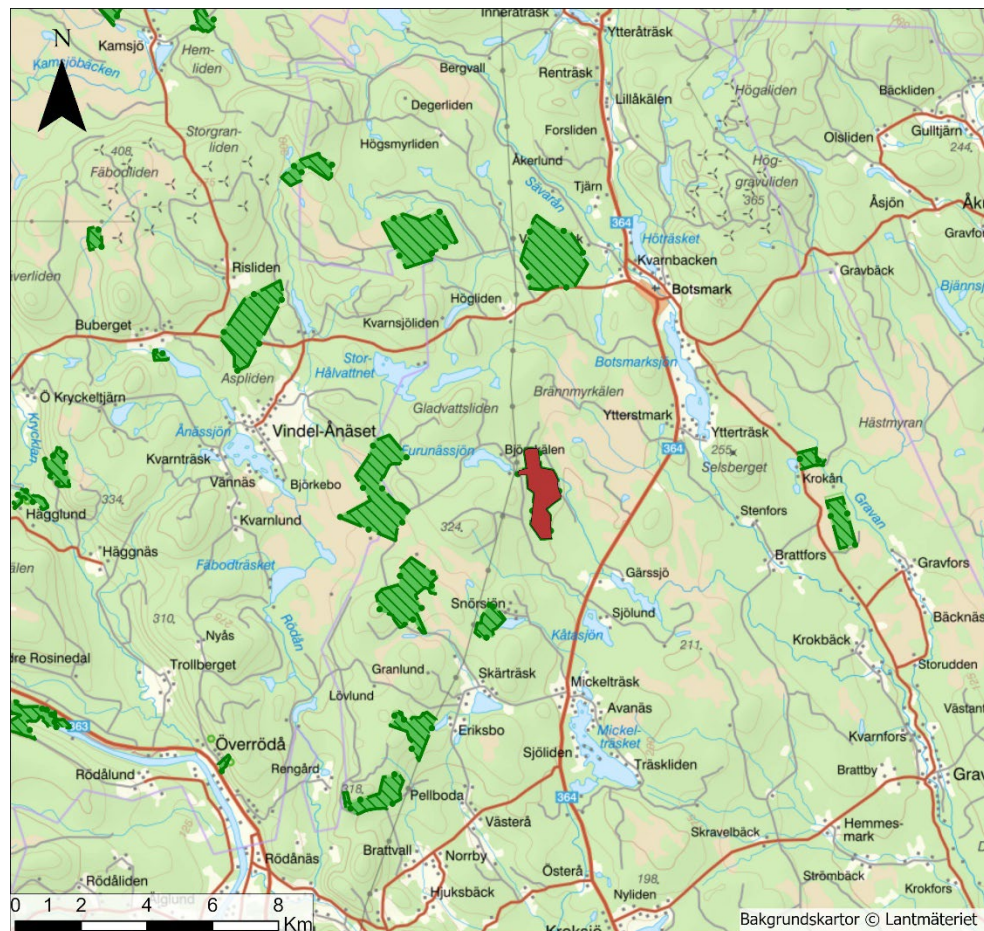
Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

1 Beskrivning av naturreservatet

1.1 Läge och landskap

Hålvattsmyrornas naturreservat ligger ca 6 km sydväst om Botsmark. Hela området sluttar tydligt åt öster och höjden ligger mellan 200 och 250 meter över havet. Från reservatet har man utblickar mot kalottberget Högen i nordost och Hålvattsliden i sydväst. Området karakteriseras av öppna eller glest tallbevuxna våtmarker; Hålvattsmyrorna i centrala och södra delen av området och Västra Storänget i norra delen. Mellan Västra Storänget och Hålvattsmyrorna rinner Hålvattsbäcken, som avvattnar Furunässjön österut genom området. Den lilla Lillbäcken berör sydöstra delen av reservatet.

Naturreservatet Hålvattsmyrorna (röd markering) ligger cirka 6 km sydväst om Botsmark. På kartan syns också några närliggande naturreservat (grön streckad markering).

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

1.2 Geologi

Berggrunden utgörs i mitten av reservatet av ett stråk från nordost mot sydväst, bestående av de äldsta Svekokarelska graniterna, "urgraniter". De har tonalitisk till granodioritisk sammansättning. Detta stråk omges på båda sidor av den i regionen dominerande "kustgnejsen", bestående av metagråvacka och skiffrar.

De lösa avlagringarna inom reservatet är intressanta och präglas av att området ligger precis nedanför, och öster om, en tydligt markerad högsta kustlinje, som löper i nord-sydlig riktning. Reservatet ligger på moränmark, i direkt anslutning till de svallsediment som avsatts nedanför den tydligt markerade HK-linjen. Furunässjön, omedelbart nordväst om reservatet, är utformad som ett proximalt tråg.

1.3 Våtmarker

Myrarna består av öppna eller glest tallbevuxna soligena kärr av intermediär – rik typ som sluttar tydligt åt öster. I området finns också välutbildade strängflarkkärr. Strängflarkkärren har vackra system av flarkgölar och lösbottenflarkar som ligger tydligt terrasserade i sluttningarna. I några av flarksystemen förekommer utfällningar av järnockra. Kärren skiljs åt av skogsridåer och vattendrag.

Myrarnas växtlighet präglas av blåtåteldominerade fastmattekärr av intermediär eller rik typ. Vid sidan om blåtåtel är tuvsäv en vanlig karaktärsart. I fastmattorna växer bladvass, björnbrödd, dvärglumner, brudsporre och brakved, vilket visar på goda näringsförhållanden. I mosaik med de blåtåteldominerade fastmattekärren förekommer intermediära och rika flarkar samt mindre flarkgölsystem med bland annat vitstarr, dyttåg och korvskorpionmossa.

Våtmarkerna har i allt väsentligt en ostörd hydrologi men påverkan av diken finns i de norra delarna av naturreservatet.

1.4 Skog

Skogen som angränsar till myrarna är mestadels gammal och delvis naturskogsartad. Runt Västra Storänget växer äldre grandominerad barrblandskog. Blåbärsris dominerar men i kantzonen mot myren växer bland annat kranshakmossa, liljekonvalj och torta. Längs Hålvattsbäcken växer frodig och näringsrik gransumpskog med inslag av björk och asp. Fältskiktet domineras av blåbärsris och högvuxna

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

ormbunkar med inslag av ormbär, örnbräken, liljekonvalj och brakved. Många granar intill bäcken är grova och det finns spridda lågor och torrträd av gran i skogen. I kantzonen mot Västra Storånget innehåller gransumpskogen rikligt med grov glasbjörk och markvegetationen domineras helt av blåtåtel och brunrör. Sannolikt har slåtter eller bete tidigare förekommit i detta område.

I reservatets mellersta och södra delar överväger äldre talldominerade skogar. Ofta är det diffusa övergångszoner mellan den talldominerade barrblandskogen på fastmarken och våtmarkens sumptallskogar, talkärr och tallmossar.

1.5 Sjöar och vattendrag

Vattenmiljöerna inom naturreservatet Hålvattsmyrorna – Hålvattsbäcken och Lillbäcken – ingår som biflöden till Sävarån. Hålvattsbäcken avvattnar Furunässjön och rinner österut genom de mellersta delarna av reservatet. Hålvattsbäcken har idag måttlig ekologisk status. Vattendraget har tidigare använts som flottled vilket medfört påverkan på vattendragsfårans form, bottensubstrat, kanter samt strukturer. Lillbäcken berör den sydöstra delen av reservatet.

1.6 Naturvårdsarter

Hålvattsmyrornas naturreservat utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till våtmarker samt lövrik barrblandskog och granskog.

Ett flertal hotade och skyddsvärda arter är noterade i området. Det är främst bland kryptogamer och kärlväxter som det skett mer systematiska inventeringar av området, och främst med fokus på våtmarksarter. I områdets våtmarker förekommer ett flertal rikkärrsindikerande mossor och kärlväxter så som skorpionmossor, dvärglumner, björnbrodd och gräsull. Även inom skogarna påträffas både arter som indikerar näringsrika skogar som kärrfibbla, torta och nattviol samt naturskogsindikatorer som t ex violettgrå tagellav, rynkskinn och vaddporing. Hyggesbrännan från 1995 har inventerats på insekter med hjälp av insektsfällor några år efter bränningen. Från inventeringen finns fynd av flera naturvårdsintressanta arter bland främst skalbaggar.

Datum

2025-12-17

Diarienummer

6659–2025

Följande rödlistade arter har enligt Artportalen påträffats inom naturreservatet Hålvattsmyrorna mellan 2000–2025¹ (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2020² inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar):

Björkvedbock, björnbrodd, blanksvart spiklav (NT), blek skedmossa, brakved, bronzhjon, brudborste, brudsporre, brun glansvitmossa, brunpudrad nållav (NT), corticaria interstitialis (NT), corticaria lateritia, corticaria orbicollis, doftskinn (NT), duvhök (NT), dvärglumner, episernus angulicollis, gammelgransskål (NT), garnlav (NT), granticka (NT), gräsull, järpe (NT), knagglestarr, kolflarnlav (NT), kortskaftad ärgspik (NT), korvskorpionmossa, kransmossa, källpraktmossa, kärrfibbla, leptoporus mollis s. str. (NT), liljekonvalj, myrmylia, mässingmossa, mörk kolflarnlav (NT), nattviol, nästlav, ormbär, orre, pemphredon baltica, purpurskapania, purpurvitmossa, repestarr, rynkskinn (VU), röd skorpionmossa, scoloposcelis pulchella, skinnlav, skogshakmossa, skogsnycklar, skogsviol, skorgelélav (NT), smultron, talltagel, talltita (NT), tjäder, torta, tretåig hackspett (NT), ullticka (NT), vaddporing (NT), vedflamlav (NT), vedskivlav (NT), vedtrappmossa (NT), violettgrå tagellav (NT), vulkanlav, ögonpyrola, örnbräken.

1.7 Kulturhistoria och markanvändning

Fornlämningar och andra kulturhistoriska lämningar

Det finns inga registrerade fornlämningar eller kulturlämningar inom reservatet enligt Riksantikvarieämbetets söktjänst Fornsök³. Strax utanför reservatet, nära Hålvattsbäckens utlopp från Furunässjön, finns kvarnlämningar bestående av två dammar och en kvarnbyggnad med välbevarad inredning.

Inom reservatet finns ett par helt förfallna hölador som vittnar om att slätter eller bete tidigare har förekommit ute på myrarna.

Flottning

Vattendraget Hålvattsbäcken (ID SE712917-171241 i VattenInformationsSystem Sverige, VISS) har använts under flottningsepoken vilket visar sig i form av stenar, block och grusmassor

¹ SLU Artdatabanken. 2025. *Fynddata*.

² SLU Artdatabanken. 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*.

³ Riksantikvarieämbetets databas Fornsök.

Datum

2025-12-17

Diarienummer

6659–2025

rensats upp för att underlätta timmertransporten. Dammar har använts för att höja och säkerställa en tillräcklig vattennivå. På vissa ställen har bäckfåran rätats ut för att ytterligare underlätta transporten.

Kalkning

Kalkning av vattendraget Hålvattsbäcken sker årligen för att motverka försurning och stärka de naturliga växt- och djurpopulationerna.

Våtmarkerna i de norra och mellersta delarna av reservatet har kalkats 1989. I de mellersta delarna finns även två mindre ytor (0,35 hektar respektive 0,42 hektar) som kalkats fram till och med 2004.

Skogsbruk

Plockhuggning har förekommit i hela området, men merparten av områdets äldre skogar har berörts av avverkningar i begränsad omfattning under de senaste 30–50 åren. Inom mindre delar av skogsmarken har mer omfattande avverkningar skett. I reservatets östra del finns några mindre ytor med slutavverkad tallskog med kvarlämnade fröträd och en knappt 10-årig för yngning av tall. En av dessa för yngningsytorna brändes av Holmen Skog 1995 (bilaga 1). I sydvästra delen av reservatet finns ett område med unga lövrika blandskogsbestånd med glasbjörk, tall och gran.

1.8 Renskötsel

Naturreservatet ligger enligt Sametingets kartor⁴ inom Rans samebys vinter- och vårvinterbetesmarker. Rans sameby är en fjällsameby. Naturreservatet överlappar med ett fastställt riksintresse för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken. Länsstyrelsen bedömer att detta riksintresse är förenligt med skydd av området.

Andra områden än de som redovisas på Sametingets kartor kan få ökad betydelse på grund av bl.a. väder, betestillgång samt övriga verksamheter och aktiviteter inom beteslandet. Samhällen, utbyggda älvar, vägar, skogsbruk, turism m.m. i samebyns vinterbetesområde gör att renarna behöver mycket tillsyn i vinterbeteslandet. Tjockt snötäcke och hård skare gör att det i vinterbeteslandet är nödvändigt att ha tillgång till hänglavsbyte.

⁴ Sametinget. IRENMARK. Rennäringens markanvändningsdata. www.sametinget.se.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

1.9 Friluftsliv

Naturreservatet Hålvattsmyrorna saknar besöksanordningar men är ett trevligt och relativt lättillgängligt besöksmål för egna strövtåg och naturstudier. Reservatets orörda skogs- och myrmosaik bjuder på en spännande miljö med fina bär- och svampmarker. Naturreservatet nås lättast från en mindre grenväg till Björnkälenvägen, strax sydost om byn Björnkälen. Vägarna kan tidvis vara avstängda med bom eller beroende på årstid och väder vara svårframkomliga med bil. Ett besök i naturreservatet inleds då med en promenad eller skidtur. Reservatet kan även nås med kollektivtrafik, buss 21 från Umeå mot Skellefteå, busshållplats Granön. Från Granön är det sedan cirka 2,5 km vandring efter skogsbilväg till reservatsgränsen i södra delen av naturreservatet.

Naturreservatet kan besökas året runt för vandring, fågelskådning, svamp- och bärplockning eller en skidtur på myrarna i vårsolen. De öppna och glest tallbevuxna våtmarkerna har en hög andel rikkärr och förekomst av välutbildade strängflarkkärr vilket är ovanligt i låglandet. Strängflarkkärrarna har vackra system av flarkgölar och lösbottenflarkar som ligger tydligt terrasserade i sluttningarna. Myrkomplexet är bitvis svårtillgängligt på grund av den blöta och svårframkomliga terrängen, men gamla spänger leder över de blötaste kärrarna och gör det möjligt att utforska även de mer avlägsna delarna av reservatet.

Skogen som angränsar till myrarna är gammal och delvis naturskogsartad. Längs Hålvattsbäcken växer frodig gransumpskog som växelvis domineras av blåbärsris och högvuxna ormbunkar, och som med sina mossbeklädda stenar, fallna stammar och brokiga grenar ger ett trolskt intryck.

2 Natura 2000

Hela naturreservatet ingår sedan 2005 i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. För Natura 2000-området Hålvattsmyrorna finns en bevarandeplan i vilken det anges vad som krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för utpekade arter och naturtyper. Målen och åtgärderna i denna skötselplan är utformade för att i huvudsak överensstämma med de mål som finns i bevarandeplanen. Följande arter och naturtyper, enligt Art- och habitatdirektivet, finns eller har påträffats i reservatet och är en del av det som utgjort grund för utpekandet av Hålvattsmyrorna som Natura

2000-område och är de prioriterade bevarandevärden som ska bevaras inom Natura 2000-området.

Följande utpekade arter som omfattas av EU:s Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv har noterats inom Natura 2000-området
Hålvattssmyrorna: grönbena (*Tringa glareola*), järpe (*Tetrastes bonasia*), orre (*Lyrurus tetrix*), tjäder (*Tetrao urogallus*), tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*), spillkråka (*Dryocopus martius*) och pärluggla (*Aegolius funereus*).

De utpekade naturtyper som förekommer inom Natura 2000-området
Hålvattssmyrorna är mindre vattendrag (3260), aapamyrar (7310); undertyperna skogsbevuxen myr (91D0), rikkärr (7230) och öppna mossor och kärr (7149) samt taiga (9010) och näringsrik granskog (9050).

3 Skötselområden för naturmiljöer

Reservatet är indelat i fyra skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i naturreservatet samt behov av åtgärder (se även bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås i skötselområdet och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. För varje skötselområde redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter och i mån av tillgängliga resurser. Skötselområdets bevarandetillstånd anses gynnsamt när dessa bevarandemål är uppnådda.

I väster angränsar reservatet till en kraftledning som är del av transmissionsnätet för el, ett utpekat riksintresse för totalförsvarets civila del (3 kap. 9 § miljöbalken). Vid eventuella skötselåtgärder i närområdet ska gällande elsäkerhetsföreskrifter beaktas. Skötselåtgärder som försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av riksintresset transmissionsnätet ska undvikas.

3.1 Skötselområde 1: Våtmark

Areal: 70,7 ha

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Beskrivning

Skötselområdet består av flera olika typer av våtmarker såsom öppna eller glest tallbevuxna soligena kärr av intermediär – rik typ med förekomst av välutbildade strängflarkkärr. Våtmarkerna har i stor utsträckning en ostörd hydrologi. Diken finns i de norra delarna av skötselområdet. Spår av historisk markanvändning finns i form av hävd.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska huvudsakligen bestå av fysiskt och hydrologiskt intakta våtmarker.
- I området ska det finnas olika naturligt förekommande naturmiljöer med de strukturer, vegetationstyper och arter som hör till dessa naturmiljöer.
- De hydrologiska- och hydrokemiska förhållandena ska vara opåverkade. Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året.
- Skötselområdet ska präglas av naturliga ekologiska och hydrologiska processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Arealen våtmarker ska inte minska.

Skötselåtgärder

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

Åtgärder för att motverka igenväxning

Skötselområdet kan om möjligt behållas öppet genom slåtter. För att motverka gödsling ska röjnings- samt slåtteravfallet flyttas bort från de

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

öppna ytorna. Behovet av slätter ska avvägas utifrån resurser och behovet av hävd i andra liknande områden.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Fri utveckling

Skötselområdet ska, i lämpliga delar eller i perioder mellan eller efter utförda skötselåtgärder, huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

3.2 Skötselområde 2: Brandpräglad barrblandskog

Areal: 94,2 ha

Beskrivning

Skötselområdet omfattar majoriteten av all skogsmark i reservatet. Skogsmarken utgörs i huvudsak av äldre tall- och grandominerade barrblandskogar på frisk till blöt mark. I reservatets mellersta och södra delar överväger talldominerade skogar medan de norra delarna präglas av grandominerade bestånd. Yngre skog förekommer i mindre delar av reservatet, främst i östra delen med cirka 30-åriga tallbestånd och i sydväst med lövrika barrblandskogar. Skötselområdet har tidigare påverkats av naturliga skogsbränder. I den östra delen hyggesbrändes även en yta med ung tallskog 1995 av dåvarande markägaren Holmen Skog. I de norra delarna finns hydrologisk påverkan från diken.

Bevarandemål

- Skogen ska präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Området ska ha en naturlig hydrologi.
- Skogens struktur och sammansättning ska vara påverkad av brand eller motsvarande störning. I perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap.

- Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.
- Ungskogarna ska förvaltas så att höga naturvärden på lång sikt utvecklas och att områdena därmed förstärker värdena i reservatets övriga delar. Områdenas utveckling från ungskogar med dess lövrikedom kan också kompensera en brist på lövbrännor som successionfas efter brandstörning som kan uppkomma i omgivande landskap.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer.
- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Arealen taiga ska inte minska.

Skötselåtgärder

Bränning

Området bör naturvårdsbrännas där det är tekniskt möjligt. En bränning syftar till att upprätthålla eller återskapa en brandpräglad skogsstruktur med de strukturer och arter som är knutna till brand. En bränning kan medföra ökad öppenhet, skiktning och föryngring av främst tall och löv; ökad mängd död ved och strukturer som brandljud som kan medföra ökad livslängd på träden. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Exakt avgränsning och frekvens för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning.

Brandefterliknande åtgärder

Om bränning inte är möjlig att genomföra kan olika brandefterliknande åtgärder genomföras för att främja strukturer och arter som är knutna till brand. Det kan ske genom att fälla träd; ringbarka eller på annat sätt skada träd; tillföra död ved eller genomföra markstörning.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete kan stängsling genomföras.

Lövgynnande och variationsskapande åtgärder

I de fall områdets utveckling riskerar att gå i en icke önskvärd riktning kan till exempel selektiva röjningar, frihuggningar eller andra åtgärder genomföras för att skapa ett bra utgångsläge för att området ska utvecklas åt ett gynnsamt håll.

Åtgärder för att öka öppenheten och minska konkurrensen

Där en ökad inväxning och dominans av gran kan påverka områdets naturvärden negativt kan fällning eller ringbarkning av gran genomföras.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Fri utveckling

Skötselområdet ska även få utvecklas fritt genom naturliga processer. Detta gäller särskilt för de delar som utgörs av sumpskogar eller andra skogstyper som normalt inte påverkas av brand samt för övriga skogsområden under perioder mellan aktiva skötselåtgärder.

3.3 Skötselområde 3: Näringsrik granskog

Areal: 7,3 ha

Beskrivning

Längs Hålvattsbäcken växer frodig och näringsrik gransumpskog som växelvís domineras av blåbärsris och högvuxna ormbunkar. Fålskiktet präglas av bland annat ormbär, örnbärken, liljekonvalj och brakved. Trädskiktet är till större delen flerskiktat och har en förhållandevis stor

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

variation. Många granar intill bäcken är grova och det finns spridda lågor och torrträd av gran i skogen. Lövinslaget består huvudsakligen av björk och asp som omgärdas av inväxande gran.

Bevarandemål

- Skogen ska huvudsakligen präglas av intern dynamik med naturliga processer såsom trädens åldrande och dödande, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer medföra att området periodvis kan komma att få en förändrad karaktär. Området ska ha en naturlig hydrologi.
- Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer.
- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Arealen näringsrik granskog ska inte minska.

Skötselåtgärder

Åtgärder för att öka öppenheten och minska konkurrensen

Där igenväxning och förtätning av trädskiktet kan påverka områdets naturvärden negativt kan exempelvis ringbarkning eller fällning av gran genomföras för att öka solinstrålningen och minska konkurrensen.

Åtgärder för att öka mängden substrat

Där brist på substrat som död ved kan påverka områdets naturvärden negativt kan exempelvis ringbarkning eller fällning av träd genomföras för att öka tillförseln av substrat.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin genomföras.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Fri utveckling

Skötselområdet ska, i lämpliga delar eller i perioder mellan eller efter utförda skötselåtgärder, huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

3.4 Skötselområde 4: Vattendrag

Sträcka: 2038 meter

Beskrivning

Skötselområdet omfattar reservatets vattendrag och dessa vattenmiljöers svämplan (dvs den yta som påverkas av återkommande översvämningar). Huvuddelen av vattenmiljöerna är relativt opåverkad. Hålvattsbäcken har tidigare använts som flottled och är hydrologiskt påverkad av rensningar och rätning. Lillbäcken berör den sydöstra delen av reservatet.

Bevarandemål

- Skötselområdets vattendrag ska ha en naturlig hydrologi och vattenkemi.
- Skötselområdets sjöar och vattendrag inklusive svämplan ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhållen som hör till naturtyperna. Naturliga erosions- och sedimentationsprocesser ska tillåtas fortgå ostört och forma strukturer och livsmiljöer.
- Vattenkvaliteten ska vara god med försumbar påverkan av mänskliga faktorer, t.ex. övergödande, försurande och grumlande ämnen. Det ska inte förekomma gödsling, kalkning eller dikning
- Vattenlevande organismer ska ha fria vandringsvägar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Främmande arter eller stammar ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

- Arealen vattendrag ska inte minska.

Skötselåtgärder

Hydrologisk restaurering

Där vattenmiljön påverkats negativt av exempelvis flottningsåtgärder kan restaurering för återställning av hydrologin genomföras.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Fri utveckling

Skötselområdet ska, i lämpliga delar eller i perioder mellan eller efter utförda skötselåtgärder, huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

4 Skötsel för friluftsliv

För reservatets skötsel för friluftsliv redovisas här mål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. Här redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter och i mån av tillgängliga resurser.

Beskrivning

Naturreservatet har betydelse för friluftslivet genom möjligheten till att uppleva förhållandevis opåverkad natur och att nyttja området till fiske, jakt, bär- och svampplockning.

Tillgängligheten är relativt god med flera skogsbilvägar som ansluter till naturreservatet.

Mål för friluftsliv

- Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.

Datum

2025-12-17

Diarienummer

6659–2025

- Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatets upplevelsevärden inför och under besök i området. Informationen ska också bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås.
- Reservatets intressanta naturmiljöer och arter ska kunna besökas utan att skada dem.

Åtgärder för friluftsliv

- Informationsskyltar, utformade i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, sätts upp i anslutning till reservatet utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar.
- Information om naturreservatet på Länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.
- Om besökare påverkar reservatets upplevelsevärden eller värdefulla naturmiljöer och arter negativt, till exempel genom markslitage, kan åtgärder för att minska påverkan genomföras. Aktuella åtgärder kan vara exempelvis information samt kanalisering med markering av stigar och spänger.

5 Nyttjanderätter

- Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. Jakttorn får uppföras och befintliga sikt- och skjutgator får röjas enligt reservatets föreskrifter.
- Det finns 2025 inga ledningar i naturreservatet men det finns en kraftledning som gränsar till naturreservatet längst i väster. Ledningen berörs av ett riksintresse för totalförsvar av civila anläggningar. Kraftledningen med tillhörande kraftledningsgata får enligt reservatets föreskrifter underhållas inom ramen för befintlig koncession och ledningsrätt. Omdragning samt breddning av ledningsgata och sidoområde omfattas inte av undantag från naturreservatets föreskrifter.
- Det finns inga vägar i naturreservatet men några skogbilsvägar strax utanför reservatet. Träd som hotar att falla över dessa vägar får tas ned men ska lämnas i naturreservatet.

6 Samråd angående renskötsel

Samråd mellan Länsstyrelsen och berörd sameby ska genomföras inför kommande skötselåtgärder i Hålvattsmyrorna naturreservat som kan medföra påverkan på renskötseln. Båda parter ska kunna ta initiativ till samråd.

7 Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8 Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av naturreservatet utförs av naturvårdsförvaltaren i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Tillsynen innefattar besiktning av att reservatets föreskrifter efterlevs.

Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar, skyltar och friluftsanordningar inom reservatet samt naturtyper och arter. Naturvårdsförvaltaren kan utse annan part att genomföra uppföljningen av anläggningar för friluftslivet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

8.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

8.2 Uppföljning av bevarandemål

Naturreservatets bevarandemål och tillståndet för områdets livsmiljöer ska dokumenteras regelbundet. Så långt möjligt ska fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur användas. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets naturtyper och skötselområden (bilaga 1).

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

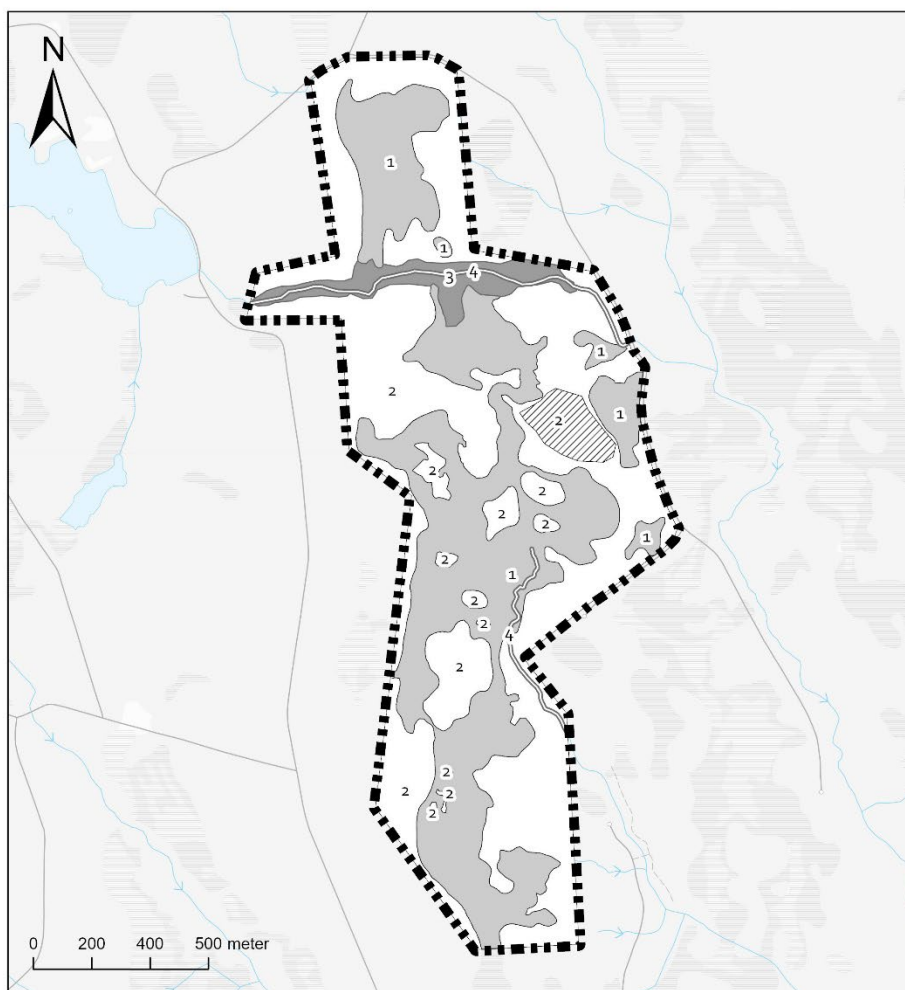
Bilagor

1. Karta över skötselområden
2. Karta över anordningar för friluftslivet

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Bilaga 1

Bilaga 1. Karta med skötselområden för naturreservatet Hålvattsmyrorna, Umeå kommun. Dnr 512-6659-2025.

Skötselområden

1. Våtmark

2. Brandpräglad barrblandskog

3. Näringsrik granskog

4. Vattendrag

Hyggesbränna från 1995

Naturreservat

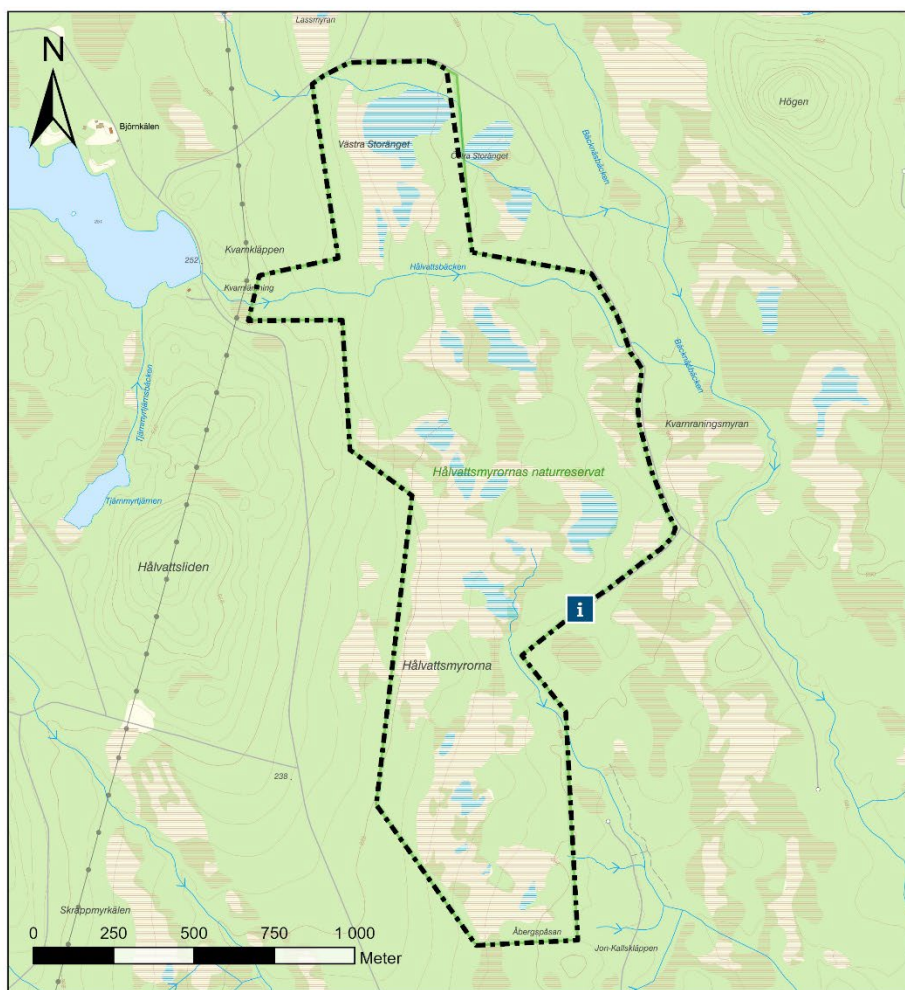
Länsstyrelsen
Västerbotten

Karta med skötselområden för Hålvattsmyrornas naturreservat i Umeå kommun.

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659–2025

Bilaga 2

Bilaga 2. Karta med anordningar för friluftslivet i Hålvattsmyrornas naturreservat i Umeå kommun. Dnr 512-6659-2025.

 Reservatsgräns
 Informationsskylt

Karta med anordningar för friluftslivet i Hålvattsmyrornas naturreservat i Umeå kommun.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3

Datum
2025-12-17

Diarienummer
6659-2025

Överklagandehänvisning regeringen

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post vasterbotten@lansstyrelsen.se eller via växeltelefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer.